

Samanarvoisia, mutta eri hintaisia lääkkeitä

Virpi Ekholm / Kirjoitettu 21.2.2022 / Julkaistu 18.3.2022

© GettyImages/alvarez

Myyntilupakoordinaattori **Jenni Säaskilahden** työpäivissä on erityistä säpinää, kun vaihtokelpoisten lääkevalmisteiden luettelo uudistetaan neljästi vuodessa. Muina aikoina hän keskittyy perustyöhönsä, eli lääkkeiden myyntilupa-, uudistamis- ja muutoshakemusten koordinointiin.

Neljä kertaa vuodessa myyntilupakoordinaattori Jenni Säaskilahti voi huokaista: uusi vaihtokelpoisten lääkevalmisteiden luettelo on valmis julkaistavaksi.

Listan julkaisua edeltää muutama hektinen työviikko, jolloin Säaskilahti ja hänen kollegansa **Merja Laakso** etsivät tietoa myyntilupajärjestelmästä, lisäävät uudet vaihtokelpoiset lääkevalmisteet luetteloon ja poistavat ne, joiden myyntilupa on peruuntunut.

– Listan laatiminen on aina aikamoinen rumba. Silloin muut työt jäävät taka-alalle, Säaskilahti sanoo.

Listan laatiminen on aina aikamoinen rumba. Silloin muut työt jäävät taka-alalle.

Vaihtokelpoisten lääkevalmisteiden luettelo perustuu lääkelakiin, ja sen tarkoituksena on säästää sekä yhteiskunnan että kansalaisten lääkekustannuksia. Jos lääkärin määräämälle lääkkeelle löytyy samanarvoinen, mutta hinnaltaan edullisempi valmiste, lääke vaihdetaan apteekissa edullisempaan, mikäli lääkäri tai asiakas ei kiellä vaihtoa.

Fimean tehtävänä on laatia luettelo keskenään vaihtokelpoisista lääkevalmisteista. Luettelo julkaistaan neljä kertaa vuodessa, viimeistään 45 päivää ennen kunkin vuosineljänneksen alkua.

Vaihtokelpoiset valmisteet sisältävät yhtä suuren määrän samaa vaikuttavaa lääkeainetta, ja ne ovat biologisesti keskenään samanarvoisia.

– Fimean moniammatillinen tiimi arvioi lääkevalmisteiden vaihtokelpoisuutta. Myyntilupakoordinaattorien tehtävänä on hoitaa tekninen työ, eli koota vaihtokelpoisten valmisteiden luettelo julkaistavaksi, Säskilahti kertoo.

Yli puolet valmisteista kuuluu lääkevaihtoon

1.1.2022 voimaan tulleessa vaihtokelpoisten lääkevalmisteiden luettelossa on yhteensä 6 149 lääkevalmistetta, jotka edustavat 733:a vaikuttavaa ainetta tai yhdistelmävalmisteiden ryhmää. Tämä on noin 62 prosenttia kaikista ihmisille tarkoitetuista lääkevalmisteista, joilla on myyntilupa Suomessa.

 Teemme monenlaista selvitystyötä, ennen kuin luettelo on valmis.

Tammikuun alussa voimaan tulleeseen luetteloon lisättiin 142 lääkevalmistetta, joista 96 oli rinnakkaisvalmisteita ja 46 rinnakkaistuonnin tai -jakelun piirissä. Samalla listalta poistettiin 86 valmistetta.

– Teemme monenlaista selvitystyötä, ennen kuin luettelo on valmis. Myös julkaisun jälkeen tulee erilaisia kyselyitä ja selvittelyjä listaan liittyen, Jenni Säskilahti kuvailee.

Kun luettelo on valmis, Kela määrittelee lääkevaihoryhmät, joihin kuuluvat lääkepakkaukset sisältävät saman määrän samaa vaikuttavaa lääkeainetta. Kela määrittelee myös niin sanotut hintaputket eli euromääräiset rajat sille, minkä hintaisiin valmisteisiin lääke voidaan vaihtaa apteekissa.

Lääkkeiden hintalautakunta määrittelee puolestaan viitehintaryhmät ja viitehinnat, joiden perusteella asiakkaat saavat apteekissa Kela-korvausta, jos lääke kuuluu viitehintajärjestelmään. Uudet hintaputket ja viitehinnat tulevat voimaan aina tammikuun, huhtikuun, heinäkuun ja lokakuun alussa.

Työssä ei pääse tylsistymään

Kun vaihtokelpoisten lääkevalmisteiden luettelo ei työllistä Säskilahtea, hän voi keskittyä perustyöhönsä, eli lääkkeiden myyntilupa-, uudistamis- ja muutoshakemusten koordinoointiin.

Yhdellä kertaa Säskilahdella on työn alla 100–150 hakemusta, ja uusia tulee koko ajan.

– Myyntilupakoordinaattorit koordinoivat myyntilupiin liittyviä hakemuksia. Pidämme langat käsissämme eri arvioijien ja muiden Euroopan lääkevirastojen välillä sekä huolehdimme aikatauluista, hän kertoo.

Uuden lääkkeen myyntilupahakemus voi olla koordinaattorin työpöydällä yli vuoden, välillä aktiivisena ja välillä passiivisena. Usein jokin toinen Euroopan lääkevirastoista vetää myyntilupaprosessia, ja tietojen arviointi voi viedä kuukausia.

Kun lääkevalmiste saa myyntiluvan, työ ei suinkaan lopu siihen. Myyntiluvan uudistamis- ja muutoshakemuksia tulee Fimeaan koko lääkkeen elinkaaren ajan.

Säskilahden tehtäviin kuuluu myös myyntilupajärjestelmän kehitys- ja päivittäminen, työohjeiden ajan tasalla pitäminen ja erilaisiin kyselyihin vastaaminen. Kysymyksiä tulee esimerkiksi myyntiluvan haltijoilta, apteekkeilta ja eri viranomaisilta.

– Aamulla, kun avaan koneeni, en välttämättä etukäteen tiedä, mihin töihin tänään pitää tarttua. Ainakaan työssä ei pääse tylsistymään, Jenni Sääskilahti kertoo.

Palkitsevinta on, kun jonkin haastavan projektin saa vietyä onnistuneesti loppuun saakka. Mielenkiintoista on myös yhteistyö eri ammattikunnista tulevien kollegojen kanssa.

– Fimeassa on hyvä työyhteisö. Meidän on helppo toimia yhdessä, Sääskilahti kiittelee.

Muutto Ouluun oli pitkäaikainen haave

Jenni Sääskilahti on työskennellyt Fimeassa myyntilupakoordinaattorina vuodesta 2010.

Sitä ennen hän toimi farmaseuttina monissa eri tehtävissä: apteekissa, lääketeollisuudessa, sairaalan osastofarmaseuttina, terveyskeskuksen lääkekeskuksen hoitajana ja jopa rikosseuraamuslaitoksessa.

– Usein ajatellaan, että farmaseutti voi työskennellä vain apteekissa. Oikeasti on monenlaisia tehtäviä, joita farmaseutti voi tehdä.

Kun aiempi sijaisuus oli loppumassa, Sääskilahti huomasi, että Fimeassa oli myyntilupakoordinaattorin tehtävä avoinna. Hän haki työtä ja tuli valituksi.

– 11 vuotta on vierähtänyt todella nopeasti!

Ensin Sääskilahti perehtyi myyntilupakoordinaattorin työhön Fimean Helsingin toimipaikassa. Vuonna 2011 hän siirtyi Kuopioon ja alkuvuodesta 2020 Ouluun, johon oli juuri perustettu Fimean toimipiste. Lisäksi Fimealla on toimistot Tampereella ja Turussa.

– Monipaikkaisuus on aivan ehdoton rikkaus. Työskentelemme viidellä eri paikkakunnalla, mutta olemme silti yhtä porukkaa.

Työskentelemme viidellä eri paikkakunnalla, mutta olemme silti yhtä porukkaa.

Muutto Ouluun oli Sääskilahdelle pitkäaikainen haave, sillä hän on kotoisin Ranualta, Etelä-Lapista. Lukion jälkeen hän muutti opiskelujen ja töiden perässä Etelä-Suomeen, mutta veri veti takaisin pohjoiseen. Myös vanhemmat ja sisarukset asuvat nyt aiempaa lähempänä.

– Korona-aikana on huomattu, kuinka hyvin kaikki toimii myös etänä. Nykypäivänä töitä voi tehdä melkein mistä vain, ja yhteydet pelaavat, Sääskilahti pohtii.

Fimean Oulun toimipisteessä on tällä hetkellä kaksi kokoaikaista ja yksi osa-aikainen työntekijä. Enemmänkin mahtuisi.

– On kiva, että meillä on täällä toimistotilat, vaikka korona-aikana olemmekin tehneet pääsääntöisesti etätöitä kotona. On aina mukava nähdä työkavereita myös kasvokkain, Säaskilahti kertoo hymyillen.

Tehtävän takana

Kuka?

Jenni Säaskilahti

Mikä on tehtäväsi Fimeassa?

Olen toiminut Fimeassa myyntilupakoordinaattorina vuodesta 2010. Päätehtäväni on koordinoida lääkkeiden myyntilupa-, uudistamis- ja muutoshakemuksia. Lisäksi ylläpidän vaihtokelpoisten lääkevalmisteiden luetteloa yhdessä kollegani Merja Laakson kanssa.

Mikä on koulutustaustasi?

Valmistuin farmaseutiksi Kuopion yliopistosta keväällä 2005.

Aiempi työurasi ennen Fimeaa?

Olen työskennellyt farmaseuttina monissa erilaisissa tehtävissä: apteekissa, lääketeollisuudessa, sairaalan osastofarmaseuttina, terveyskeskuksen lääkekeskuksen hoitajana ja rikosseuraamuslaitoksessa.

Miksi tulit Fimeaan töihin?

Kun olin töissä lääketeollisuudessa, tein myyntilupakoordinaattorin töitä lääkeyhtiön näkökulmasta. Silloin kiinnostuin, millaista mahtaisi olla työ Fimeassa.

Mikä yllätti Fimeassa?

Itselläni, kuten varmaan monilla muillakin, oli aika tiukka vaikutelma viranomaispuolelta. Yllätyin, kuinka rento työpaikka tämä on ja kuinka mahtavia ihmisiä täällä on töissä.

Tähtihetki työssä Fimeassa?

Kun saan jonkin haastavan tapauksen vietyä loppuun, se on aina tähtihetki työssä. Henkilökohtaisesti muutto Ouluun oli minulle isoin tähtihetki, koska olin haaveillut siitä pitkään.

Paras tapa nollata työasiat vapaa-ajalla?

Kaikenlainen liikunta ja neulominen. Molempia olen harrastanut aina, mutta etäaikana vielä enemmän. Kun lopetan työpäivän, lähdän lenkille, hiihtämään tai ryhmäliikuntatunnille. Niin saan heti katkaistua työpäivän. Olen myös viime aikoina neulonut paljon: islantilaisneuleita, pari mekkoa ja sukkaa kasapäin. Se on vastapainoa kaikelle muulle.

Myyntilupakoordinaattori Jenni Sääsکیlahti on työskennellyt Fimean Oulun toimipisteessä alkuvuodesta 2020. Muutto Ouluun oli toteutunut unelma, sillä hän on kotoisin Ranualta, Etelä-Lapista.

Vaihtokelpoisten lääkevalmisteiden luettelo

- Fimea laatii ja ylläpitää luetteloja keskenään vaihtokelpoisista lääkevalmisteista.
- Luettelo julkaistaan neljä kertaa vuodessa.
- Luettelo on laadittu vuodesta 2003 asti, jolloin lääkevaihto tuli voimaan.
- Vaihtokelpoisissa lääkevalmisteissa vaikuttava aine ja määrä ovat samat ja valmisteet ovat keskenään biologisesti samanarvoisia.
- Luetteloon ei sisällytetä nikotiinivalmisteita eikä valmisteita, joissa vaihtoa ei pidä tehdä farmakologisten tai kliinisten syiden takia (esimerkiksi varfariini, sydämglykosidit, useimmat rytmihäiriölääkkeet, immunoseerumit, rokotteet ja epilepsialääkkeet).
- Rinnakkaisuonti- ja rinnakkaisjakeluvalmisteet ovat pääsääntöisesti vaihtokelpoisia kaikissa lääkerühmissä.

Virpi Ekholm

Kirjoittaja on vapaa toimittaja.

LISÄÄ AIHEESTA

[Vältettävien lääkkeiden käyttö on vähentynyt iäkkäillä](#)

[Lääkkeiden käytön ja kustannusten kehitystä seurataan indikaattoritiedon avulla](#)

[Sairaalavalmisteiden vaihtokelpoisuus on määritetty](#)

[Viitehintajärjestelmä – kustannusten hillintää vai hintojen hidasta hivutusta ylöspäin?](#)